

TANULSÁGOS MUNKABALESETEK

– válogatás a munkavédelmi hatóság által vizsgált balesetekből –

Túlterhelt törmelék-ledobócső miatt magashól történő leesés

2 fő munkavállaló egy földszintes épületszárny tető-teraszán a meglévő burkolat, aljzatbeton és bitumenes szigetelőréteg bontását végezte villamos hajtású vésőgép, kézi kaparó, lapát, csákány felhasználásával. A bontott törmelék az erkély kőkorlátjának külső oldalára szerelt törmelék-ledobó csővön juttatták le az épület elé, a talajszinten elhelyezett szállító-konténerbe. A ledobó-cső alsó végén egy idő után feltorlódott a törmelék. Az egyik munkavállaló a cső alsó végénél megkísérelte eltávolítani a törmelékhalmozatot, amely során a csőben hirtelen megindult a törmelék és szinte azonnal lezuhant a ledobó-cső is. A ledobó-cső magával rántotta a terasz széléről a kőkorlát kb. 3,00 méter hosszúságú azon szakaszát, amelyre azt felszerelték, amelynek következtében a korlátnál éppen kihajoló másik munkavállaló is leesett a kb. 5,5 méter magas terasz széléről. A magashól leeső munkavállaló életveszélyes, a konténer közelében tartózkodó munkavállaló enyhébb sérülést szenvedett.

*A leszakadt ledobó-cső és a leszakadt korlát a talajszintről nézve
(munkavédelmi hatóság felvétele)*

A hatóság megállapításai:

A ledobó-cső alkatrészei (fém függesztő-keret, műanyag garatelem, csőelemek láncfüggesztőkkel) a talajszinten megtalálhatók voltak a munkabaleset követően. A korlát könyöklője (felső gerendája) több darabból készült, azokat sűrűn elhelyezett kőbabák támasztották alá, melyek leestek a terasz széléről a talajszintre, a konténerbe. A könyöklő és kőbabák egymáshoz és a terasz födém szintjéhez (eredetileg) habarccsal voltak leragasztva, a kőkorlát nem volt alkalmas a ledobó-cső biztonságos függesztésére, használatából adódó hatások stabil viselésére. A kőkorlát egy szakaszának leomlásával a terasz érintett része leesés-veszélyessé vált. A munkavállalók a teraszon leesés ellen egyéni védőeszközt nem viseltek a munkabaleset előtt, ugyanis a korlátot leesés ellen megfelelő műszaki védelemnek gondolták.

A baleset oklángolata:

- A ledobó-cső akaratlan elmozdulása a terasz leesés elleni kollektív védelmének megszűnését okozta.
- A munkáltató a gyártó által kiadott ledobó-cső szerelési utasítás biztosításáról és használati szabályainak betartásáról nem gondoskodott.
- A munkáltató nem határozta meg a szükséges megelőző intézkedéseket, így például a biztonságos rögzítés, felszerelés módját.
- A leesés-veszély okán az érintett munkavállalóknak a munkáltató nem biztosított megfelelő egyéni védőeszközöket a munkaterületen.
- A munkavállalók munkavédelmi oktatása nem terjedt ki a ledobó-cső biztonságos felszerelésére, rögzítésének módjára, a leesés ellen szükséges megelőző munkavédelmi intézkedésekre.
- A munkavállalók a ledobó-csövet annak fogadására alkalmatlan épületszerkezethez rögzítették, amely miatt a használata során a ledobó-cső leszakadt a rögzítésére szolgáló beton elemekkel együtt.
- A magasból leeső munkavállaló életveszélyes, a konténer közelében tartózkodó munkavállaló enyhébb sérülést szenvedett.

Munkáltatói intézkedés:

A munkáltató kockázatértékelését soron kívül felülvizsgálta és a ledobó-cső használati utasítása alapján rendkívüli munkavédelmi oktatás keretében ismertette a munkavállalókkal a ledobó-cső veszélyeit, alkalmazásának módját, valamint felhívta figyelmüket az egyéni védőeszközök kötelező használatára.

A hatóság intézkedései:

Kollektív műszaki védelem és egyéni védőeszközök használatának hiányában a teraszon végzett tevékenység felfüggesztése.

Hiányosság megszüntetésére kötelező és munkavédelmi bírságot kiszabó határozat.

Tanulság:

Megelőzhető lett volna a baleset, ha

- a munkáltató beszerzi a ledobó-cső gyártói szerelési, használati utasítását, valamint azonosítja a ledobó-cső rögzítésének, használatának veszélyeit és értékeli azok kockázatait;
- a terasz szélén a leesés veszély ellen kialakított korlátot nem veszik igénybe a ledobó-cső felszerelésére, hanem utóbbit az épület más (stabilabb) szerkezetéhez rögzítik;
- a veszélyek csökkentésére - megfelelő kollektív védelem hiányában - leesés elleni egyéni védőeszközöket biztosít a munkavállalóknak a munkaterületen;
- a munkavállalók munkavédelmi oktatása kiterjedt volna a ledobó-cső biztonságos felszerelésére és használatára, valamint a leesés ellen alkalmazandó kollektív védelem vagy egyéni védőeszközök alkalmazására.